

Reactie op MPB 2018-2021

Mierlo, 25 oktober 2017

Inleiding

De bijeenkomst waarin de Meerjaren Programma Begroting (MPB) 2018-2021 aan ons werd gepresenteerd en overhandig duurde niet lang, de wethouder kon voor de thans voorliggende begroting volstaan met het tonen van vier summiere sheets. De noodzaak voor veel meer was er ook niet, de cijfers klinken als een klok en alle jaren laten een structureel overschot zien, zelfs oplopend tot bijna een miljoen in 2021.

Iedere fractie ontving één exemplaar in boekvorm, voor het eerst is de informatie nu ook digitaal beschikbaar en dat is opnieuw een stap voorwaarts. De laatste jaren is er, in samenspraak met de helaas (en ten onrechte) verdwenen Audit Commissie, hard gesleuteld aan zowel proces als inhoud van het boekwerk en dat heeft het zeker toegankelijker en leesbaarder gemaakt.

Zo ook deze uitgave, althans ogenschijnlijk. Een diepere blik erop toont toch wat scheuren links en rechts. Er is volgens onze waarnemingen veel en haastig plak- en knipwerk verricht uit de voorgaande editie, bovendien zijn veel toelichtingen zó summier dat er in veel teksten nauwelijks iets wordt verduidelijkt. Een gemis en bovenal contraproductief in het licht van onze gezamenlijke poging om het aantal vragen drastisch terug te dringen. Dit roept alleen maar op tot het stellen van oeverloos veel technische vragen. De reden waarschijnlijk ook dat we nu, bij de deadline voor het publiceren van deze 1^e termijn, wel erg laat beschikken over de antwoorden erop. Dat zou er zomaar toe kunnen leiden dat de betogen van de diverse fracties voortborduren op verkeerde aannames of interpretaties. Volgend jaar moet dat echt anders. Weer 'n reden om de Audit Commissie, als procesbewaker hiervan namens de raad, in ere te herstellen vinden wij.

Prachtige getallen, toch?

Ja dat klopt. Deze MPB laat opnieuw sluitende begrotingen zien over alle jaarschijven met ruime structurele overschotten van €594.233 (2018), €251.129 (2019), €657.405 (2020) en €925.039 (2021).

Dit is het saldo van de MPB nadat de Kadernota 2017 erin is verwerkt en inclusief de begrotingswijzigingen van 2017, de gevolgen van de September Circulaire en een vijftal aanvullingen - heroverwegingsvoorstellen anders gezegd - door het college.

De aanvullingen betreffen voornamelijk de indexerings op de kredieten voor de verbouwing van het gemeentehuis en een her-calcuatie op de kredieten voor het Centrumplan Geldrop, deze kunnen op onze steun rekenen. Wij dragen onze Centrumplannen al vanaf het begin een warm hart toe, hebben daar altijd met enthousiasme aan getrokken en zullen dat blijven doen. De resultaten in beide kernen mogen er zijn en oogsten lof.

Fraaie cijfers dus, maar toch hebben we wel wat zorgen...

Onze Reserves en Voorzieningen

Onze spaarpotjes zijn redelijk goed gevuld mede dankzij een goed beleid van de afgelopen jaren. We hebben de economische crisis goed kunnen doorstaan omdat we daartoe ook een voorziening hadden aangelegd die de tijdelijke tekorten kon opvangen. Dat hebben we opnieuw gedaan met een vooruitziende blik toen we de Transities in het Sociale Domein op ons af zagen komen. Hier hebben we fondsen gecreëerd om de eerste (tijdelijke) klappen van de overheveling van Zorg- en Participatietaken van het Rijk het hoofd te kunnen bieden. En we hebben weer een sterk en gezond Grondbedrijf met een weerstandsvermogen van maar liefst 198%.

Al die maatregelen hebben tot nu toe hun vruchten afgeworpen en dat vertaalt zich in de cijfers van deze MPB. Maar we zien de potten ook langzaam verdampen.

Als we dit boek moeten geloven neemt de **Algemene Reserve** van (nu nog) ruim 6 miljoen in een paar jaar fors af tot ruim onder het niveau van de ondergrens (3,5 miljoen). Wellicht is onze interpretatie een verkeerde maar op onze vragen daarover hebben we nog geen antwoord.

Uit de tijdelijke voorzieningen voor Maatschappelijke Ondersteuning en Zorg, vervat onder de koppen **Reserve WMO en Reserve Transities**, wordt nog flink onttrokken in 2018, daarna zijn de potjes leeg. Op onze vraag "...en wat daarna?" hebben we nog geen antwoord. Feit is dat we structureel bijlappen op deze onderdelen en daarin zijn we niet de enige in het land. De kranten staan inmiddels bol van de artikelen over de tekorten bij gemeenten (zoals onlangs nog in het ED over Eindhoven). Het is te vroeg om nu al over een fiasco te spreken maar of de hele operatie een succes zal blijken valt ernstig te betwijfelen. Dat het Rijk er ook mee worstelt is duidelijk, niet voor niets werd de datum waarop Uitkeringen uit het Gemeentefonds en die op de Transities in elkaar geschoven zouden worden, uitgesteld.

En, "last but not least", de **Reserve WWB-inkomensdeel**, bedoeld om schommelingen in ons uitkeringsbestand op te vangen. Ons stokpaardje bijna bij iedere begroting, niet omdat we dat leuk vinden maar omdat het om fors geld gaat dat ertoe doet in de begroting. Intussen zijn de risico's op dit terrein afgedekt binnen het zgn. solidariteitsbeginsel van de gemeenschappelijke regeling tussen deelnemende gemeenten. Maar als het aantal uitkeringsgerechtigden uit onze gemeente zo op blijft lopen dan komt onze uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet, Senzer, binnen afzienbare tijd de deelnemers om meer geld vragen, dat is haast onvermijdelijk.

Het treft geen toeval dat we binnenkort discussies met elkaar aangaan in de diverse raads kamers over de onderwerpen als hierboven beschreven. De Nota Reserves en Voorzieningen komt aan bod, de stand van zaken rond de Transities moet helder worden en een gesprek met Senzer is hard nodig, het kan niet zo zijn dat wij in Geldrop-Mierlo niet mee zouden kunnen profiteren van een aantrekkende arbeidsmarkt!

Belastingen voor onze burgers

OZB

Onze Onroerendzaakbelasting is één van de laagste in de regio en dat is te danken aan het feit dat wij in al die coalitiejaren een meerderheid hebben zien te vinden voor het uitgangspunt dat deze belasting niet de sluitpost van de begroting mag zijn. Dat principe is overeind gebleven tijdens de crisisjaren en daar zijn we trots op.

Ook voor 2018 wordt slecht een indexering toegepast van 1,1% en daar kunnen wij ons in vinden.

RIOOLHEFFING

Wij vinden het jammer dat de behandeling van het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) plaatsvindt na deze begrotingsbehandeling. Zonder de technische ins- en outs is het lastig uit te leggen dat de tarieven, vooralsnog voor de eerstkomende 5 jaren, telkens zullen stijgen met 1,75% per jaar. En dat terwijl de **Voorziening Egalisatie Riolerings** toch rijkelijk gevuld lijkt met €4.397.906.

Pas nadat kennis is genomen van deze complexe materie in het GRP wordt duidelijk dat er een noodzaak is om de Voorziening verder uit te bouwen, althans als we ons stelsel op een adequate manier willen onderhouden en aan willen passen. Dat onderhoud is één van de grootse onkostenposten van een gemeente.

AFVALSTOFFENHEFFING

Voor 2018 stelt het college een verhoging voor van €8,81 per jaar op het Vastrecht.

Bovendien weten we intussen dat er bij de evaluatie (voorjaar 2018) van het gratis blad ophalen mogelijk nog een verhoging aan staat te komen van €5,- op jaarbasis.

Bij de behandeling van dat gratis ophalen in de Ruimtekamer hebben wij verzocht om een overzicht van de opbouw van de Afvalstoffenheffing, dat is ons ook toegezegd maar hebben we nog niet ontvangen helaas.

Reden voor ons ook om niet in te zullen stemmen op dit moment met welke verhoging dan ook. Wij denken dat dit een goed moment is om eens heel kritisch te kijken naar de opbouw van de tarieven en wat er zoal aan toegerekend wordt. Pas dan kunnen we iets roepen over de hoogte ervan.

Uiteraard begrijpen wij dat het niet verhogen een gat slaat in deze begroting. De dekking van een eventueel tekort in de **Voorziening Egalisatie Afvalstoffenheffing** kan wat ons betreft (voorlopig) gehaald worden uit het saldo begrotingsoverschot van 2018. Bij de behandeling van de Jaarafrekening 2017 resp. de Kadernota in het voorjaar zullen we dan bezien hoe we eventuele tekorten aan zullen vullen.

Activiteitenplan

Hier willen wij graag een project vernoemen dat is opgenomen onder de kop “Conform eerder raadsbesluit...”, het betreft meerkosten voor aanpassing van de rijbaan Santheuvel in Mierlo. Geschreven staat: “...behalve de rijbanen is het ook wenselijk op een tweetal locaties, aansluitingen Kerkakkers en kruispunt Heer van Scherpenzeelweg, de situaties op te waarderen”, einde citaat.

Wij hebben het ernstige vermoeden dat u hier de aanleg van een tweetal rotondes bedoelt voor een slordige €800.000,-. Volgens ons zit niemand daarop te wachten maar los daarvan, een wat minder eufemistische en nietszeggende woordkeuze voor een investering van deze omvang zouden we in de toekomst wel op prijs stellen.

Geen impliciete besluiten

Wij hechten er maar weer eens aan te vermelden dat wij geen enkel impliciet besluit wensen te nemen. Zoals meerder malen aangegeven de laatste jaren dienen alle wijzigingen expliciet gemaakt te worden, in dit geval bijvoorbeeld zoals het college dat doet met hun vijftal aanpassingen c.q. heroverwegingen. Alle wijzigingen tussen de regels door (bijvoorbeeld zoals in het Activiteitenplan voor de jaren na 2018) nemen we voor kennisgeving aan, wij gaan ervan uit dat de wijzigingen te zijner tijd voor (vervolg-) behandeling zullen worden geagendeerd voor de raadskamers.

Onze conclusie

De begroting 2018 ziet er goed uit, wij verwachten geen lange behandeling in de gemeenteraad simpelweg omdat er nauwelijks heroverwegingsvoorstellen (nodig) zijn. Buiten de voorgenomen verhoging op de Afvalstoffenheffing kunnen wij ons vinden in het collegevoorstel.

Verder zal DPM ook geen beslag leggen op het overschot 2018, het lijkt ons beter de ruimte die er nu is straks mogelijkwerwijs in te kunnen zetten bij het nieuwe raadsprogramma na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Dat geeft zowel raad als college straks de kans om nieuw beleid te kunnen ontwikkelen.

Tenslotte...

Wij maken opnieuw graag van deze gelegenheid gebruik het college, de ambtelijke staf en de Dienst Dommelvallei hartelijk te danken voor al het werk aan deze begroting.

Fractie DPM
Fractieassistenten

Hans van de Laar, Jan Peters Rit, Hanneke Meulendijk
Remco van den Vossenberg, Jonathan Franken